

SYLABUS PRZEDMIOTU NA STUDIACH PODYPLOMOWYCH

Teoretyczne podstawy wychowania

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa przedmiotu	Teoretyczne podstawy wychowania
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Pedagogiki
3.	Język przedmiotu	polski
4.	Rok studiów, semestr	Semestr pierwszy
5.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Renata Sigva
6.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
7.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia
8.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 godz, w tym 15 godz on-line
9.	Założenia i cele przedmiotu	Cele kształcenia dotyczą: – poznania elementarnych prawidłowości charakteryzujących proces wychowania w podstawowych środowiskach wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem szkoły – zdobycia przez studentów wiedzy o prawidłowościach efektywnej działalności wychowawczej obejmującej znajomość stylów, strategii, metod i technik wychowania – kształtowania świadomości pedagogicznej i kompetencji zawodowych uczestników zajęć jako przyszłych profesjonalnych nauczycieli - wychowawców – zdobycia wiedzy i umiejętności pozwalających projektować sytuacyjne i strukturalne działania wychowawcze zależne od przyjętego zaplecza teoretycznego

10.	Metody dydaktyczne	○ wykład informacyjny e-learning ○ <u>anegdota</u>, ○ wykład problemowy e-learning ○ wykład konwersatoryjny ○ „burza mózgów” ○ konsultacje ○ warsztaty grupowe
11.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Egzamin pisemny Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywna ocena aktywności uczestnictwa w zajęciach

12.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wychowanie jako zjawisko społeczne. Socjalizacja i wychowanie w społeczeństwach współczesnych. Wychowanie w kontekście wybranych koncepcji rzeczywistości społecznej. Ewolucja pojęcia „wychowanie”. Kontrowersje wokół istoty i właściwości wychowania - wychowanie jako funkcja życia społecznego, wychowanie jako społeczna działalność, formy wychowania, treści wychowania, ambiwalentny charakter wychowania i zawodu nauczyciela Antropologiczne podstawy wychowania zagadnienia koncepcji człowieka, miejsce wartości w strukturze bytu ludzkiego, antropologiczne podstawy teorii i praktyki wychowania moralnego Teleologia wychowania – kontrowersje wokół istoty, celów wychowania oraz źródeł ich stanowienia, pojęcie i funkcja celów wychowania, klasyfikacja celów wychowania, źródła celów wychowania Proces wychowania - płaszczyzny analizy procesu wychowania, podstawowe kategorie opisujące proces wychowania, organizacja procesu wychowania, sytuacje wychowawcze, aksjologiczne aspekty procesu wychowania, interakcje i komunikacja w procesie wychowania, różne ujęcia struktury procesu wychowania, kategorie opisowo - analityczne procesu wychowania Wprowadzenie do wybranych teorii i koncepcji wychowania Podstawowe dziedziny wychowania – kryteria wyróżniania, wychowanie moralne, estetyczne, umysłowe, inne dziedziny Podmiotowość i podmioty wychowania, Istota, rodzaje i obszary poszukiwań podmiotowości w procesie wychowawczym, podmiotowość w różnych koncepcjach wychowania Pedagogiczna analiza strategii wychowawczych, zaplecze teoretyczne strategii wychowawczych, istota, klasyfikacje i aplikacje praktyczne strategii Metody i techniki wychowania – od ujęć klasycznych (tradycyjnych) do alternatywnych (współczesnych), przegląd rodzajów metod, kryteria ich wyróżniania, warunki skuteczności, dobór metod do celów pracy wychowawczej, właściwości wychowanka i sytuacji, samowychowanie czy samokształtowanie człowieka? Proces wychowania w różnych środowiskach – prawidłowości, mechanizmy, specyfika - rodzina, szkoła, społeczność lokalna Trudności i błędy wychowawcze Etyczny wymiar pracy nauczyciela – wychowawcy Szkoła jako środowisko wychowawcze - Teorie wychowania w klasie szkolnej. Kierowanie procesem wychowania Podmiotowe czynniki interweniujące w proces wychowania (praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, modyfikowanie czynników środowiskowych, indywidualizacja). Klimat i program wychowawczy szkoły. Społeczno -wychowawcza współpraca szkoły i podmiotów środowiska lokalnego

13.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa 1. Banasiak J., Reagowanie wychowawcze, Warszawa 1997 2. Cichoń W., Wartości, człowiek, wychowanie. Zarys problematyki aksjologiczno-wychowawczej, Kraków 1996 3. Gawlina B., (red.) Wychowanie. Interpretacja jego wartości i granic, Kraków 1998. 4. Gawlina Z., (red.) Kształtowanie postaw czynnych i więzi środowiskowych, Kraków 2001 5. Górniewicz J., (red.) Stare i nowe dylematy teorii wychowania, Toruń 1993. 6. Gutek G., L., Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003. 7. Konarzewski K., Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1987. 8. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Łódź 1981. 9. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003. 10. Łobocki M., Wychowanie moralne w zarysie, Kraków 2002. 11. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania. Kraków 1998. 12. Śliwerski B., Program wychowawczy szkoły, Kraków 1998. 13. de Tchorzewski A., M., (red), Współczesne konteksty wychowania, Bydgoszcz 2002. Literatura uzupełniająca 14. Kwaśnica R., Dwie racjonalności. Od filozofii sensu ku pedagogice ogólnej, Wrocław 1994. 15. Kunowski S., Wartości w procesie wychowania, Kraków 2003 16. Pedagogika . Podręcznik akademicki, (red.) Z Kwieciński B. Śliwerski, Cz I i II 17. Szkudlarek T., Śliwerski B., Wyzwania pedagogiki krytycznej i antypedagogiki, Kraków 1992. 18. Miller R., Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia, Warszawa 1981. 19. Rutkowiak J., (red), Odmiany myślenia o edukacji, Kraków 1995.

